

SZEF
KANCELARII SEJMU
Agnieszka Kaczmarska

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2023 r.

SPS-WP.020.81.6.2023
KRAJOWA IZBA
DORADCÓW
PODATKOWYCH
WPLYNEŁO

2023 -04- 24

Przewodniczący Krajowej Rady
Doradców Podatkowych
Pan Andrzej Ladziński

Ilość kartgodz
Lp.....Podpis

Szanowny Panie Przewodniczący

Z upoważnienia Marszałek Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 56 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym - poselski projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marcin Warchoń), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

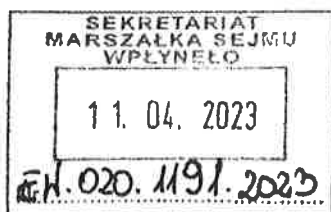
DEKRETACJA
przekazał:
sprawy: *Przemysław Węgr, KP*
osoby: *BS, EM*
2023 -04- 24
data
na
podpis

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, 11 kwietnia 2023 r.

**Grupa Posłów na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

**Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2022 r., poz. 990) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- **zmieniającą ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw**

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana Posła Marcina Warchoła.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-UP.020.81.2023

Data wpływu 11.04.23

U S T A W A

z dnia r.

zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 10 w lit. b uchyla się tiret trzecie w zakresie art. 14 ust. 2 pkt 22;
- 2) w art. 2 w pkt 27 w lit. a uchyla się tiret ósme w zakresie art. 12 ust. 1 pkt 16;
- 3) uchyla się art. 18;
- 4) uchyla się art. 22 pkt 1;
- 5) w art. 89 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) art. 2 pkt 11 lit. a i c, art. 7 pkt 7 w zakresie art. 20zu § 4, art. 20zw § 2 zdanie drugie i art. 20zx § 2 oraz art. 66 ust. 2 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2349, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 1265, 1301, 1719 i 2180.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (tzw. „Polski Ład”) w art. 22 pkt 1, wprowadziła zmniejszenie limitu obrotu gotówkowego z 15 000 zł do 8 000 zł, które ma wejść w życie dnia 1 stycznia 2024 r.

Zmiana ta może prowadzić do komplikacji niektórych rodzajów transakcji szczególnie dokonywanych przez mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców, w tym rzemieślników oraz osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, stąd konieczne jest zniesienie przewidzianych do wprowadzenia ograniczeń w tym zakresie, w szczególności w związku z trudną sytuacją przedsiębiorców spowodowaną konfliktem zbrojnym na Ukrainie i wzrastającą z powodu tego konfliktu inflacją.

Problemy mogą się pojawić zwłaszcza przy transakcjach mających charakter jednorazowy, gdzie szczególnie istotną rolę odgrywa kwestia zaufania do kontrahenta. W braku możliwości dokonania zapłaty gotówką strony muszą korzystać z innych form płatności, a oczekiwanie na przelew bankowy może w wielu wypadkach prowadzić do zaniechania transakcji. Może to prowadzić do utrudnień i ograniczać znacząco drobny handel. Problemy tego typu mogą być utrudnieniem w obrocie na giełdach spożywczych, bazarach, targowiskach, gdzie zaopatrują się mikro- i mali przedsiębiorcy, w szczególności z branży spożywczej i gastronomicznej.

Ponadto obowiązek dokonywania rozliczeń za pośrednictwem rachunku bankowego prowadzi do zwiększenia ogólnych kosztów transakcji, co finalnie przekłada się na wzrost cen towarów i usług dla konsumentów.

Z tego względu proponuje się uchylene art. 22 pkt 1 ww. ustawy Polski Ład.

Analogicznie, przepisy wprowadzające ograniczenia w obrocie gotówkowym względem konsumentów (tj. art. 18 ustawy Polski Ład), które mają wejść z życie z dniem 1 stycznia 2024 r. będą wiązały się z wprowadzeniem dodatkowych obciążeń dla konsumentów, wymuszających zakładanie rachunków bankowych lub zawieranie umów o kartę płatniczą i będą generowały dodatkowe koszty transakcyjne. Mając na względzie trudną sytuację

konsumentów w związku z wysoką inflacją spowodowaną konfliktem zbrojnym na Ukrainie konieczne jest zniesienie ograniczeń w tym zakresie również względem konsumentów.

Z tego względu projektowana ustawa przewiduje uchYLENIE art. 18 ustawy Polski Ład.

Za wprowadzeniem zniesienia ograniczeń w zakresie obrotu gotówką przemawiają dodatkowo następujące argumenty:

1. Sprzecznosc z wyrażoną w art. 353¹ Kodeksu cywilnego zasadą swobody umów, która jest jedną z podstawowych zasad kształtujących prawo zobowiązań, jako że wywiera wpływ na możliwość kształtowania swojej sytuacji prawnej przez strony umowy.
2. Wykluczenie osób niedysponujących rachunkami płatniczymi poprzez uniemożliwienie dostępu do dóbr (niemożność zakupu w komisie samochodu o wartości 21.000 zł za gotówkę).
3. Gotówka nadal pozostaje dominującym sposobem płatności w strefie euro – nadal używa się jej w przypadku 78% wszystkich transakcji. We wrześniu 2020 r. Komisja Europejska opublikowała Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie unijnej strategii w zakresie płatności detalicznych. Organ ten wskazuje, że będzie nadal chronić status gotówki denominowanej w euro, jako prawnego środka płatniczego. Komisja ma świadomość wyrażanych przez organizacje konsumenckie i podzielanych przez nią obaw, że istnieje znaczne ryzyko, iż wraz z cyfryzacją coraz większej liczby usług osoby nieposiadające dostępu do usług cyfrowych mogą stać się jeszcze bardziej wykluczone niż obecnie.
4. W Unii Europejskiej nadal ok. 30 mln osób dorosłych nie posiada rachunku bankowego.
5. Ograniczenie płatności gotówkowych w pośredni sposób zmusza konsumentów do założenia rachunku płatniczego lub konta bankowego. W przypadku niezłożenia rachunku lub konta od 1 stycznia 2024 r. konsumenci nie będą mogli dokonywać transakcji handlowych z przedsiębiorcą w kwocie powyżej 20.000 zł (nie będą mogli kupić za gotówkę np.: samochodu u dealera lub w komisie, gruntu lub nieruchomości zabudowanej u dewelopera, wycieczki u agenta turystycznego, mebli kuchennych z zabudową, zapłacić za remont łazienki u przedsiębiorcy prowadzącego usługi remontowe).
6. Ograniczenia płatności gotówkowych nie uwzględniają zwyczajów płatniczych oraz potrzeb w tym zakresie.

7. Wg raportu NBP z 2021 r. pt. „Zwyczaje płatnicze w Polsce w 2020 r. Podstawowe wyniki badania” gotówka była najczęściej wskazywaną metodą płatności. Jak pokazują wyniki badania w ciągu 12 miesięcy poprzedzających pomiar korzystało z niej 97,8% respondentów. Gotówka jest wciąż najpowszechniejszym sposobem dokonywania płatności w Polsce. Zgodnie z badaniami NBP 98% Polaków korzystało z banknotów i monet, a udział gotówki w liczbie detalicznych transakcji płatniczych w 2020 r. wyniósł 46%. Według badań NBP pt. „Zwyczaje płatnicze w Polsce w 2020 r.”, stopień „nieubankowienia”, mierzony brakiem rachunku płatniczego lub konta bankowego, dla osób pełnoletnich wyniósł 11,5%, natomiast w grupie osób w wieku 65 lat i powyżej wyniósł powyżej 28%. Podobnie, zgodnie z ww. badaniem, stosunkowo wysoki jest odsetek osób nieposiadających karty płatniczej, mierzony brakiem posiadania takiego instrumentu płatniczego, który dla osób pełnoletnich wyniósł 18,3%, zaś dla osób w wieku 65 lat i powyżej wyniósł aż 47,5%. W związku z tym ograniczenie płatności gotówkowych prowadzi do wykluczenia finansowego i społecznego.
8. Wprowadzone regulacje są sprzeczne z aktualnymi działaniami NBP mającymi na celu zapewnienie Polakom nieustrudnionego dostępu do gotówki w ramach Narodowej Strategii Bezpieczeństwa Obrotu Gotówkowego NBP poprzez wprowadzenie w życie rozwiązań, które zagwarantują, że gotówka będzie powszechnie akceptowana jako prawny środek płatniczy na terenie Polski zarówno w płatnościach detalicznych za codzienne zakupy, jak i przy regulowaniu wszelkich zobowiązań finansowych.
9. W przypadku ataku cyfrowego lub awarii systemów elektronicznych ograniczenie płatności gotówkowych, a co za tym idzie zmniejszenie liczby fizycznego pieniądza w obrocie, może spowodować poważne zakłócenia w gospodarce i życiu społecznym. Obrót cyfrowy jest bowiem narażony na liczne zagrożenia, czyli m.in. ataki cyberprzestępców albo wyłudzenia danych osobowych oraz przejmowanie kont. Ma to szczególne znaczenie w obliczu wojny za naszą wschodnią granicą.
10. Wartość pieniądza gotówkowego w obiegu rośnie z roku na rok. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. wartość pieniądza gotówkowego w obiegu wyniosła 238,5 mld zł, co oznacza, że od 31 grudnia 2012 r. wzrosła ponad dwukrotnie, tj. o 125,1 mld zł (Raport o obrocie gotówkowym w Polsce w 2019 r., źródło: NBP).
11. Pieniądz gotówkowy jest nadal popularnym środkiem płatniczym, również w wysoko rozwiniętych gospodarkach światowych, takich jak Japonia czy USA. Według danych Europejskiego Banku Centralnego w 2016 r. 79% transakcji przeprowadzonych

w punktach handlowo-usługowych sfinalizowano przy wykorzystaniu banknotów i monet. W statystykach przodowali mieszkańcy Niemiec, Austrii i Słowenii, gdzie udział liczby transakcji gotówkowych przekroczył nawet 80%. We Francji udział transakcji gotówkowych w ogólnej liczbie transakcji wyniósł 68%. Pod względem wartości transakcji w strefie euro 54% stanowiły płatności zrealizowane za pomocą banknotów i monet (Europejski Bank Centralny, The use of cash by households in the euro area, Occasional Paper Series, No. 201, listopad 2017 r., <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecb.op201.en.pdf>).

12. Szwedzki Bank Centralny (Riksbank) zwraca w swoim raporcie uwagę na wykluczenie finansowe pewnej części Szwedów w związku z szybko postępującym rozwojem elektronicznych instrumentów płatniczych i postuluje ochronę pieniądza gotówkowego jako środka płatniczego (Sveriges Riksbank, Cecilia Skingsley: Considerations for a cashless future, SNS finance panel, 22 listopada 2018 r.).
13. Wszystkie kryzysy ekonomiczne wzmagają obrót gotówką. Pandemia koronawirusa wywarła zasadniczy wpływ na rynek obrotu gotówkowego oraz preferencje płatnicze konsumentów na całym świecie. Wraz z pojawianiem się COVID-19 w kolejnych krajach notowano ponadprzeciętny popyt na pieniądz gotówkowy. W Polsce pandemia istotnie wpłynęła na skalę pobierania i odprowadzania waluty polskiej oraz wartość obiegu. Zjawiska występujące w okresie pandemii na rynku obrotu gotówkowego w Polsce wpisały się w tendencje notowane w innych krajach. Według danych Europejskiego Banku Centralnego do 10 kwietnia 2020 r. wartość banknotów euro w obiegu wzrosła o 41,2 mld, tj. o ponad 3% w ciągu czterech tygodni, i wyniosła 1,33 bln euro. To największy wzrost odnotowany od czasu kryzysu finansowego związanego z upadkiem Lehman Brothers w 2008 r. (wówczas wzrost wyniósł 41,4 mld euro w ciągu czterech tygodni października 2008 r.). Jak wskazuje EBC dostęp do pieniądza gotówkowego jest niezbędnym elementem prawidłowo funkcjonującej gospodarki, a ¾ transakcji w strefie euro było realizowanych właśnie przy wykorzystaniu banknotów i monet, również w takich krajach jak Niemcy, Hiszpania i Włochy (Europejski Bank Centralny, Key euro area indicators, maj 2020 r., https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/key_euro_area_indicators/html/index.en.html).
14. Gotówka ma kilka istotnych cech, których nie posiadają jej bezgotówkowe odpowiedniki. Z punktu widzenia konsumenta atutami gotówki są: jej materialny substrat,

natychmiastowa dostępność i natychmiastowa możliwość dokonywania płatności, a także brak kosztów związanych z dysponowaniem nią.

15. Nawet w Szwecji, gdzie dominują płatności bezgotówkowe, 26 września 2019 r. rząd Szwecji przedstawił projekt aktu prawnego, który zakładał zobowiązanie niektórych instytucji kredytowych oraz ich oddziałów do zapewnienia usług gwarantujących dostęp do gotówki. Został on uchwalony w listopadzie 2019 r. z datą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2021 r. Celem tej regulacji, której przepisy formalnie stanowią nowelizację szwedzkiej ustawy o usługach płatniczych, jest ułatwienie dalszego, niezakłóconego korzystania z gotówki na terytorium Szwecji, co wiąże się z zapewnieniem odpowiedniego poziomu dostępu do niej przez niektóre instytucje kredytowe oraz oddziały zagranicznych instytucji kredytowych. Zgodnie z uzasadnieniem omawianego aktu prawnego, możliwość dokonywania płatności gotówkowych pozostaje kluczowa dla niektórych grup społecznych, które nie korzystają z bezgotówkowych instrumentów płatniczych. Należą do nich osoby starsze, imigranci, niepełnosprawni, obywatele podatni na zagrożenia społeczne i inni mający ograniczony dostęp do usług cyfrowych. Grupy te mogą mieć ograniczony dostęp do technologii wymaganej dla płatności bezgotówkowych, a gotówka może być dla nich jedynym sposobem płatności.
16. W Danii obowiązek płatności gotówkowych jest wyłączony tylko w przypadku płatności: dokonywanych on-line, za pomocą samoobsługowych punktów handlowo-obsługowych oraz w związku z limitami płatności gotówką z uwagi na unormowania dotyczące materii zapobiegania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu (AML) – 10.000 euro.

Z powyższych względów niniejszy projekt ustawy jest zasadny.

Przedmiotowy projekt nie pociąga za sobą obciążenia dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

SZEF

KANCELARII SEJMU

SPS- KP. OZP. 81.6.2023

R

(00)359007734737068003

(00)359007734737068003

Poczta Polska	
Oplata pobrana	zł _____ gr _____

2023

KANCELARIA SEJMU
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 WARSZAWA

AN

20 04 23

39

Pan

Andrzej Lodziński

Przewodniczący Krajowej Rady

Doradców Podatkowych

ul. Giełdowa 4c lok. 34

01-211 Warszawa

POLECONY